

Dosarul nr. 2ra-2500/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Jomiru-Niculiță)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vasile Asimionese

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Asimionese împotriva Companiei de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni și Societății cu Răspundere Limitată „Capital Leasing” cu privire la declararea nulității acordului adițional, obligarea transmiterii bunului cu semnarea actului de primire – predare a automobilului, rezilierea contractului de leasing și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Vasile Asimionese, reprezentat de avocatul Victor Dodon și menținută hotărârea din 5 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 24 ianuarie 2017, Vasile Asimionese a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Grawe Carat Asigurări” SA și SRL „Capital Leasing” cu privire la declararea nulității acordului adițional și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că SRL „Capital Leasing” este proprietarul automobilului de model Renault Kadjar Life 1.5 XXXXX, potrivit contractului de vânzare - cumpărare a automobilului în scop de leasing nr. 111-11/16-B din 22 noiembrie 2016, dânsul având calitatea de locatar cu drepturi și obligații de rând cu cumpărătorul, respectiv obligațiunea de a-l primi în folosință în condițiile de leasing prevăzute în contractul de leasing financiar nr. 2225 din 22 noiembrie 2016, specificate în pct. 3.3 din contractul nr. 111-11/6-B.

În așa mod, contractul de leasing financiar nr. 2225 din 22 noiembrie 2016 a fost semnat dintre SRL „Capital Leasing” în calitate de locator și dânsul în calitate de locatar.

Potrivit pct. 8.1, 8.3, 8.5 din contractul de leasing financiar nr. 2225 din 22 noiembrie 2016, atât în cadrul încheierii contractului de leasing, cât și în anii următori de acțiune a contractului, bunul urmează a fi asigurat obligatoriu în sistemul CASCO și RCA. Contractul de asigurare în sistemul CASCO se încheie de către locatar prin intermediul locatorului. Locatorul deține prerogativa în alegerea companiei de asigurare la care se va efectua asigurarea CASCO.

Reieșind din prevederile contractuale menționate, la 22 noiembrie 2016, dânsul, prin intermediul SRL „Capital Leasing”, a încheiat cu CA „Grawe Carat Asigurări” SA contractul de asigurare a vehiculelor terestre a automobilului de model Renault Kadjar nr. AC/160005/CL/46, achitând deplin prima de asigurare CASCO pe perioada valabilității contractului potrivit sumei stabilite în contract, care constituie 662,76 de euro, la data achitării în lei moldovenești 14235 de lei.

Ca urmare, prin intermediul SRL „Capital Leasing” i-a fost înmănată polița de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC 160005/CL/46, parte integrantă a contractului de asigurare.

La 28 noiembrie 2016, în legătură cu achitarea integrală a ratelor de leasing, în adresa SRL „Capital Leasing” a depus o cerere prin care și-a exprimat voința de a dobândi dreptul de proprietate asupra autoturismului de model Renault Kadjar, cu legalizarea ulterioară a acestuia în modul stabilit de lege, fapt prevăzut în pct. 4.1.3 din contractul de leasing financiar nr. 2225 din 22 noiembrie 2016.

A relatată că SRL „Capital Leasing”, până în prezent, nu a emis o decizie în acest sens și nici nu a legalizat autoturismul pe numele lui, condiție obligatorie care ar duce la încetarea contractului de leasing, compania menținându-și dreptul de proprietate asupra autoturismului, iar contractul de leasing produce până în prezent efecte juridice.

Astfel, la 2 decembrie 2016, în adresa CA „Grawe Carat Asigurări” SA a depus o cerere de reziliere a contractului de asigurare CASCO nr. AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016.

În aceeași zi, fără respectarea de către asigurator a condițiilor ce rezultă din contractul de asigurare stabilite la pct. 8.4, care prevede că rezilierea la cererea asiguratului poate avea loc cu condiția informării în scris a asiguratorului cu cel puțin 10 zile înainte de data solicitată, polița de asigurare benevolă a vehiculelor terestre (AUTO CASCO) nr. AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016 a fost reziliată prin acordul adițional nr. 1 la contractul de asigurare AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016, fără respectarea termenului specificat în punctul menționat care este parte integrantă a contractului de asigurare în vigoare, rezilierea poliței fiind făcută în ora următoare după depunerea cererii.

Temei de declarare a nulității acordului adițional nr. 1 din 2 decembrie 2016 la contractul de asigurare AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016 este faptul că proprietarul vehiculului de model Renault Kadjar este SRL „Capital Leasing”, iar potrivit pct. 8.3 din contractul de leasing financiar nr. 2225 din 22 noiembrie 2016,

contractul de asigurare încheiat de el și CA „Grawe Carat Asigurări” SA a avut loc prin intermediul SRL „Capital Leasing”, prin urmare, rezilierea acestuia urma să aibă loc prin intermediul acestei companii de leasing, care este proprietarul vehiculului.

Astfel, acordul adițional nr. 1 din 2 decembrie 2016 la contractul de asigurare AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016 a fost semnat în lipsa și fără acordul în scris al SRL „Capital Leasing”, prin urmare, este un act juridic ce contravine legii și este lovit de nulitate absolută.

Un alt temei de declarare a nulității acordului adițional nr. 1 din 2 decembrie 2016 la contractul de asigurare AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016 constă în faptul că nici până în prezent nu se cunoaște cine este persoana care a semnat acordul adițional nr. 1 din 2 decembrie 2016 și dacă această persoană a fost împuternicită în mod expres să încheie și să semneze acorduri adiționale de rezilierea polițelor de asigurare, or, în conținutul acordului adițional nr. 1 din 2 decembrie 2016 este menționat directorul CA „Grawe Carat Asigurări” SA Veronica Malcoci, însă semnătura nu-i aparține acesteia, ci unei persoane necunoscute.

Totodată, temei de nulitate constituie și faptul că nici persoana recunoscută care a semnat acordul de fapt și nici persoana care este menționată în conținutul acordului dar care nu l-a semnat, nu i-au prezentat acordul spre semnare și nici nu i-au explicat care sunt consecințele semnării unui astfel de acord adițional.

A menționat că în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară a adresat CA „Grawe Carat Asigurări” SA o cerere de anulare a acordului adițional nr. 1 din 2 decembrie 2016, însă a primit un răspuns nesatisfăcător.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 220 alin. (1), (3) Cod civil, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulității acordului adițional nr. 1 din 2 decembrie 2016 la contractul de asigurare a vehiculelor terestre (AUTO CASCO) nr. AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016 încheiat de el în calitate de asigurat și CA „Grawe Carat Asigurări” SA în calitate de asigurător, intermediar SRL „Capital Leasing”, cu repunerea părților în drepturi și obligațiuni ce decurg din contractul de asigurare a vehiculelor terestre (AUTO CASCO) AC160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Vasile Asimionese a depus cerere de majorare a pretențiilor din acțiune, solicitând suplimentar și obligarea SRL „Capital Leasing” să-i transmită în proprietate automobilul de model Renault Kadjar și a doua cheie a acestuia, anul producerii 2016, aflat în posesia și folosința temporară a lui, potrivit contractului de leasing financiar nr. 2225 din 22 noiembrie 2016, în legătură cu achitarea deplină înainte de termen a costului automobilului, obligarea SRL „Capital Leasing” să semneze actul de primire – predare a automobilului de model Renault Kadjar anul producerii 2016 în proprietatea lui, rezilierea anticipată a prezentului contract din data legalizării dreptului lui de proprietate asupra automobilului de model Renault Kadjar anul producerii 2016 la Centrul de examinare și înmatriculare a autovehiculelor al IP „Agenția Servicii Publice”, precum și încasarea de la CA „Grawe Carat Asigurări” SA și SRL „Capital Leasing” a cheltuielilor de judecată ce

țin de plata taxei de stat în mărime de 300 de lei și serviciile de asistență juridică în mărime de 5000 de lei, în total 5300 de lei.

Prin hotărârea din 5 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vasile Asimionese, reprezentat de avocatul Victor Dodon și menținută hotărârea primei instanțe.

La 2 octombrie 2018, Vasile Asimionese a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces și anume, Lidia Asimionese.

Or, dânsul a luat în leasing automobilul de model Renault Kadjar de la SRL „Capital Leasing” în scop de răscumpărare, în timp ce se afla în relații de căsătorie cu Lidia Asimionese.

Astfel, bunul a fost răscumpărat, cât și achitarea primei de asigurare CASCO, din contul mijloacelor bugetare ale familiei, prin urmare, și Lidia Asimionese dispune de drepturi asupra automobilului menționat, ca fiind dobândit în timpul căsătoriei.

Totodată, instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 5 alin. (3) și 18 din Legea nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări.

Unul din motivele invocate în cererea de apel și asupra căruia instanța de apel nu s-a expus este că potrivit acordului adițional nr. 1 la contractul de asigurare a vehiculelor terestre AUTO CASCO a fost reziliată doar polița de asigurare, care de fapt, precum a constatat și prima instanță, este doar parte integrantă a contractului de asigurare.

Prin urmare, nu poate fi reținută ipoteza precum că prin semnarea acestui acord de reziliere a poliței, raporturile juridice între părțile contractuale au fost stinse.

În situația când potrivit legii, raporturile juridice dintre părți rezultă din contractul de asigurare și nu din polița de asigurare care este semnată unilateral doar de asigurător, fără mențiune în aceasta a drepturilor și obligațiilor fiecărei părți, raporturile juridice între părți nu au încetat, iar pretenția privind repunerea părților în drepturi și obligațiuni ce decurg din contractul de asigurare a vehiculelor terestre AUTO CASCO nr. AC 160005/CL/46 din 22 noiembrie 2016 urma a fi admisă integral.

A remarcat că este greșită și afirmația instanțelor de judecată ierarhic inferioare referitor la expirarea contractului de leasing prin răscumpărarea în totalmente a autoturismului Renault Kadjar de către locatar, cu trimitere la scrisoarea nr. 2585 din 2 decembrie 2016 a SRL „Capital Leasing” către CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

La acest capitol, a fost interpretată eronat legea, iar înscrisul menționat poartă un conținut fals în ceea ce privește expirarea contractului de leasing nr. 2225 din 22 noiembrie 2016.

Astfel, în situația în care SRL „Capital Leasing” nu a executat în termen de 30 de zile obligația de transmitere în proprietatea lui a automobilului, nu poate fi considerată o executare integrală a tuturor obligațiilor ce ar duce la expirarea contractului.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că acordul de reziliere a contractului de asigurare (deși a fost reziliat doar polița și nu însăși contractul) a fost semnat de Irina Tarasova, cu împuterniciri conform deciziei Comitetului de Conducere al ÎMCA „Grawe Carat Asigurări” SA din 14 iulie 2014 și despre care dânsul ar fi fost informat prin scrisoare nr. 133/17 din 18 ianuarie 2017.

Faptul informării despre existența unei asemenea decizii nu denotă că ar fi existat la data semnării acordului adițional, prin care a fost reziliată polița de asigurare.

Or, în conținutul acordului nu se face trimitere la această decizie și nici intimații nu au prezentat-o instanței în sensul combaterii pretențiilor formulate, iar ca reprezentant la semnarea acordului din partea CA „Grawe Carat Asigurări” SA este indicată o altă persoană Veronica Malcoci, care ar activa în baza Statutului de Director general.

Este greșită și afirmația precum că nerespectarea termenului de 10 zile pentru rezilierea contractului de asigurare din 22 noiembrie 2016 și semnarea în aceeași zi a acordului de reziliere nu încalcă drepturile părților, deoarece nu este un termen obligatoriu pentru asigurator.

De fapt, acest termen se referă la drepturile și obligațiunile ambelor părți contractuale, fără să rezulte din contract că este un drept separat acordat asiguratorului.

La fel, este eronată și afirmația instanțelor de judecată ierarhic inferioare în sensul că dânsul ar fi fost în depline drepturi de a rezilia contractul de asigurare fără a fi operată rezilierea acestuia prin intermediul SRL „Capital Leasing”.

La 20 noiembrie 2018, CA „Grawe Carat Asigurări” SA a depus referință la recursul declarat de Vasile Asimionese, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil și menținerea deciziei instanței de apel.

La 28 noiembrie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Capital Leasing” a depus referință la recursul declarat de Vasile Asimionese, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil, cu menținerea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 10 august 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 89 vol. II), însă careva date care ar indica la recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 2 octombrie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Asimionese nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Vasile Asimionese, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vasile Asimionese ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Vasile Asimionese se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat